

לתגובות הערות: שגיא 054-6868199

זמני ת"א:

פְּנִימַת הַשָּׁבֶת: 17:11

יְצִיאַת הַשָּׁבֶת: 18:10

ר"ת: 18:46

לקבלת העלון במייל-

שלחו הודעה ל:

sagif_@walla.co.il

בס"ד עלון מס' 638 21.2.2025 - כג' שבט תשפ"ה

וְהוּא שֶׁעָלָה לָהּ צְדִיקוֹת וּבִיאָה בָּהּ

פְּרִישֶׁת - מוֹשְׁפָטִים

וּרְפָא יְרָפָא (כא, יט)

היינו זוג צעיר. אני הייתי ממש 'רגע מהישיבה', והיא - 'רגע מהסמינר'. היינו כבר הורים טריים לתינוקת מתוקה. משהו בהתנהגות שלה לא מצא חן בעינינו, ולקחנו אותה לרופא. הרופא בדק מה שבדק, מצא מה שמצא, וקבע: "עליכם לנסוע איתה מיד לבית חולים! היא צריכה ניתוח חירום. לא ברמה של נסיעה באמבולנס, אבל דחוף למדי". יצאנו מהרופא הלומי רעם. לא שיערנו ולא פיללנו שזה מה שנשמע.

כיוון שעד לפני זמן קצר עדיין היינו מתחת לסינר של ההורים, התקשרנו להורינו, אך ההורים שלי היו ללא פלאפונים, בנסיעה ארוכה, וההורים של אשתי לא ענו מסיבה אחרת. הבנו שאין מישהו אחר שיחליט בנושא. אנחנו ההורים, והאחריות מוטלת עלינו. מה עושים? נזכרתי שהיה במשפחה סיפור דומה.

אז לקחו רופא פרטי, אבל הניתוח לא כל כך הצליח. אשתי התקשרה לדודה שלה, וזו ענתה לה שהטיפול באמת מאוד חשוב, שמה יקרה כך וכך, ושנזדרזו. לאיזה בית חולים ללכת? אולי באמת חשוב לקחת רופא פרטי? אף אחד לא היה שם כדי לענות לשאלותינו, ואני אמרתי לאשתי, "החלטתי לקחת רופא פרטי. את הרופא הכי טוב והכי גדול: הריבוננו של עולם.

הוא יהיה הרופא של הילדה שלנו. אנחנו יוצאים לבית חולים, אבל הרופא שלנו הוא הקב"ה!", הזכרתי את מה שכותב הנפש החיים בעניין הסגולה לחשוב ולהתרכז במילים 'אין עוד מלבדו'. הלכנו הביתה, לקחנו ספר תהילים והתכוננו לנסיעה. ירדנו למטה, אל הכביש הראשי, והנה, אברך מהשכונה קורא לי מהרכב שלו, "רוצה לירושלים?", זה היה ממש בהשגחה פרטית מיוחדת.

הוא אף פעם לא הציע לי דבר כזה, והנה הוא מציע מצידו דבר שלא ביקשתי. הוא לקח אותנו לבית החולים, ושם התחילה החוויה של חדר מיון. חיכינו קרוב לשלוש שעות, וראיתי שהשקיעה מתקרבת. יצאתי לבית כנסת סמוך להתפלל מנחה, וגם אשתי, שראתה שהתינוקת ישנה, נעמדה להתפלל.

אינה דומה מנחה בעת מנוחה כמנחה בעת צרה. היא התפללה מעומק הלב, במתינות, לפני הרופא הגדול, ובדיוק אז הגיע סוף סוף הרופא, והאחות קראה בשם משפחתנו. אשתי שמעה שהאחות קוראת לה, אולם אמרה לעצמה: הרי סיכמנו שאנחנו לוקחים רופא פרטי. אני מדברת איתו עכשיו, ולא ייתכן שאפסיק את השיחה עם הרופא הגדול בשביל רופא בשר ודם. היא המשיכה בתפילתה בלי למהר, וכאשר סיימה, ניגשה לאחות ושאלה מה קורה. הרופא היה פה, קראנו לכם ולא באתם.

חכו עד שהוא יבוא שוב". חיכינו. עברו עוד שלוש שעות, והרופא הגיע סוף סוף. הוא מסתכל על הילדה, בודק אותה ואומר, "היא באמת צריכה ניתוח, אבל עכשיו כבר מאוחר. בואו מחר". "אבל אמרו לנו שזה דחוף".

"אם זה דחוף, איך זה שלא ניגשתם לאחות ברגע שקראו לכם? אני הגעתי במיוחד לכבודכם, ואתם לא באתם. בגלל זה תחכו למחר". הוא החליט לחנך אותנו, ואני ראיתי בזה ניסיון, שלא נתחרט חלילה על תפילת מנחה. למשך הלילה נשארנו בירושלים אצל ההורים, ובבוקר הזמנו מונית שתיקח אותנו לבית החולים.

בדרך כלל מוניות מגיעות מהר, אבל הפעם חל עיכוב רציני מוזר ביותר. חיכינו וחיכינו, ועוד חיכינו עד שהמונית הגיעה סוף סוף, והגענו לבית החולים. הפעם קיבל את פנינו רופא נחמד חובש כיפה. הוא בדק את הילדה, וקריאת הפתעה יצאה מפיו. "תקשיבו, הרגע הבעיה נפתרה. אפשר לראות שרוב מוחלט של החלק שצריך לצאת, יצא.

בואו נחכה עוד קצת, ונראה שגם מה שנשאר יוצא. אני חושב שלא צריך ניתוח". בינתיים קראו לנו לכיוון חדר הניתוח, והתחילו להכין את הילדה. אמרתי לאחות: "הרופא אמר שלא צריך ניתוח". אבל הם אמרו: "דרשום כאן שהיא צריכה ניתוח".

רצתי לחפש את הרופא, וברגע האחרון הוא נכנס. בדק שוב ואמר, "לא צריך ניתוח. הילדה שלכם בריאה. לכו הביתה". זה היה ברור כשמש: כל העיכובים נועדו כדי להגיע לרגע שהרופא יאמר שהכול בסדר. במשך הזמן הזה הילדה שלנו טופלה אצל הרופא הפרטי הגדול ביותר. הקב"ה ריפא אותה בלי ניתוח. (השגחה פרטית).

מְדַבֵּר שְׁקֵר תִּרְחַק (כגז)

פירש הספורנו: מכל דבר שיוכל לסבב שקר, כששנינו: 'הו וי זהיר בדבריך שמא מתוכם ילמדו לשקר'. שזהירות מלגרום לרעהו לשקר נכללת בציווי 'מדבר שקר תרחק', כפי שכתב רבי יהודה החסיד (ספר חסידים תתרסב): אם תראה בני אדם מתלחשים ואתה חפץ לדעת מה מתלחשים, אל תשאל להם, פן תעשה אותם שקרנים, שאילו היו חפצים שתדע – היו אומרים לך, ועתה שאין חפצים שתדע – יגידו לך שקר. אמרו בגמרא (סוכה מו): לא יאמר אדם לילד קטן שייתן לו דבר ולבסוף לא ייתן לו, שע"י כך הקטן ילמד לדבר שקר, שנאמר (ירמיהו ט, ד): 'לְמַדּוֹ לְשׁוֹנֵם דְּבַר שְׁקֵר'. פעם הגיעו עסקנים אל הגרי"ש אלישיב זצ"ל עם בקשה לא שגרתית: יש תלמיד חכם שהעלילו עליו עלילה שפלה והמשטרה עצרה אותו. ברצונם לארגן הפגנה גדולה שתיאלץ את המשטרה לשחררו, ומבקשים שהגרי"ש יחתום על השתתפותו בהפגנה, ו ע"י זה מובטח שרובות אנשים יגיעו להפגנה, ואז המשטרה לא תוכל להשתלט על המצב, ותיאלץ לשחרר את העצור מכלאו. השיב הגרי"ש זצ"ל: כיצד אוכל לחתום על השתתפותי בהפגנה, כשיודע אני שבאמת לא אוכל להגיע בשל חולשתתי? ואף שהדבר הוא לטובת העצור, אבל צריך לדעת שלא ייתכן שמשקר ייצא דבר טוב! (הגרי"ש זילברשטיין שליט"א)

אלהים לא תקלל (כב,כז)

אחת מן ההתמודדויות שנכוננו לדיין בשעה שהוא מוציא את פסק דינו, הינה ההתמודדות עם אותם אלו שפסק לרעתם, אשר, לעיתים, מתקשים לקבל את הכרעתו ומתקוממים על ה'עול' שלדבריהם נעשה להם. פרק מוסר מאלף היא התנהגותו של הגה"צ רבי יוסף חיים זוננפלד רבה של ירושלים, במקרה כזה: באחד הימים לאחר שהכריע נגד פלוני, עלו בני משפחתו לביתו והחלו לגדפו בחמת זעם. רבי יוסף חיים עצמו ישב כל אותה העת ולמד בשלווה, אך הרבנית לא יכולה היתה להישאר שוות נפש ופרצה בבכי.

או אז קם רבי יוסף חיים זוננפלד על רגליו, ופנה ואמר בתקיפות רבה למקללים: "שמעו היטב, אם אמנם צודקים אתם ואני פסקתי שלא כדין, אז אני מתפלל לד' שלא יביא אותי לידי תקלה, אלא יגרום לי להכיר את האמת. אבל אם אני צודק, ואתם גידפתם אותי לחינם"... הוא עצר לרגע, וחרדה לפתה את השומעים, מי יודע מה יהיה עונשם?

כעבור רגע נשמע קולו: "או אז... או אז... אני מודיע לכם שאני מוחל לכם במחילה גמורה!". באותו רגע השפילו המגדפים את פניהם לקרקע והסתלקו משם בבושת פנים. אחד השכנים שהיה עד למתרחש פנה ושאל את הרב מדוע הוא מיהר למחול להם?

נענה רבי יוסף חיים ואמר: "בעוד ימים אחדים יחול ראש השנה, ואין ספק כי ככל יהודי, גם הם יערכו חשבון נפש ויבינו שלא היו צריכים לעשות את מה שעשו וכי עליהם לבקש את סליחתו. אלא שאז יגבר עליהם יצרם הרע וישפיע עליהם שלא לבקש סליחה ממני, וכך יצא שהם ישארו ללא מחילה בראש השנה, חס וחלילה.

לכן החלטתי למחול להם מראש, שכן אז יקל עליהם לבוא ולבקש את מחילתי". בערב יום כיפור, כאשר רבי יוסף חיים שב מן הכותל, הגיע אליו אחד מן המקללים הללו וביקש את סליחתו. הרב ניצל את ההזדמנות ללמדו עד כמה גרוע היה המעשה שעשה, תוך שהוא שואל: "האם כבר רכשת אתרוג?", "ודאי", ענה האיש, "אתרוג מהודר שבמהודרים!", ואף נקב במחיר שהיה גבוה במיוחד.

אמר לו הרב: "יהודי חייב להוציא עד שלישי מכספו כדי לקיים מצוות עשה, אך מצווה להוציא את כל הונו על מנת שלא לעבור על מצות לא תעשה. 'אלהים לא תקלל' זו מצות לא תעשה, והיא חלה גם אם פסק הדין שלא כדין. וברור שלכך התורה התכוונה, שהרי אם הייתי פוסק לטובתך לא היו צריכים לצוות אותך שלא לקלל הדיין..."

את מוסר ההשכל שאותו למד רבי יוסף חיים עצמו מאותו מעשה, הוא השמיע מאוחר יותר למקורביו, ובכך האיר לנו מימד חדש אודות האופן שבו מתייחס אדם גדול באמת, לפגיעה בכבודו, וכה היו דבריו: באותה שעה למדתי פירוש חדש לפסוק (משלי טז, 1): "בְּרִצּוֹת ה' דְּרָכָי אִישׁ גַּם אוֹיְבָיו יִשְׁלַם אֹתוֹ", כאשר הגיעו האנשים והחלו לגדף ולצעוק, נחרדת: מדוע ד' עשה לי כך? והגעתי למסקנה שכנראה משהו אצלי לא כשורה.

על כן מיד גמרתי ואמר לקבל על עצמי להוסיף פי שניים על לימודי, אם הייתי לומד כל יום שבעה דפים, מאותו יום למדתי ארבעה עשר דפים... ראה היצר הרע ש"נכנס לבוץ", כי חשב שיצליח ליצור מחלוקת, ובמקום זאת אני מחלתי להם ועוד הוספתי על לימודי... מה עשה היצר הרע? שידל את האנשים לבוא ולבקש ממני סליחה, ובלבד שאתרפה מן הקבלה שקיבלתי על עצמי להגביר את לימודי. זהו שאומר הכתוב: "בְּרִצּוֹת ה' דְּרָכָי אִישׁ", כשאדם הולך לפי מה שה' רוצה, אז "גַּם אוֹיְבָיו יִשְׁלַם אֹתוֹ" – יצר הרע משדל את האויבים שיבואו להשלים עם אותו אדם, ובלבד שלא יתחזק בתורה וביראת שמים... (הגאון רבי שלמה לוונשטיין שליט"א – 'מתוק האור')

מדבר שקר תרחק (כג,ז)

פעם אחת שאל השרף מקוצק את בעל חידושי הרי"ם על הפסוק (תהלים פה,יב) "אָמַת מֵאָרֶץ תִּצְמַח", מה צריך לזרוע בארץ כדי שתצמח מזה האמת? ענה לו הרי"ם: אם קוברים את השקר עמוק עמוק באדמה, ממיילא עולה וצומחת לה האמת!

לר' צבי וינמן היתה דירת חדר וחצי ריקה בשכונת בית וגן... הוא רצה למכור את הדירה, ולאחר התייעצות עם עורכי דין הם המליצו לו להצהיר כי הדירה בתפוסה וכי מתגוררים בה אנשים. וזאת משום שעל דירה ריקה היה מס רכוש רב יותר מאשר על דירה מלאה.

ר' צבי קצת חשש לשקר ושאל את עורכי הדין: "אבל מה יהיה אם יתפסו אותי?". אמרו לו עו"ד: רוב מוחלט של המוכרים דירה ריקה מצהירים שהיא תפוסה, אין סיכוי שהם ידעו שהיא עמדה ריקה וגם לא שמענו אף פעם שתפסו מישהו... ממש 'מנהג המדינה'!

טוב, ר' צבי שומע אבל הלב לא נותן... הוא מחליט ללכת ולעשות "ככל אשר ירווך"... הוא נכנס קמיה הגרי"ש אלישיב. אמר לו הרב אלישיב: "אני מזהיר אותך בשום פנים ואופן לא לשקר ולרמות... תגיד רק את האמת!". הקונה של הדירה היה יהודי חרדי שעבד במס רכוש...

לאחר תקופה הוא פגש את ר' צבי ברחוב ואמר לו: תגיד לי יש לך רוח הקודש? עם אילו מלאכים אתה מסתובב כל היום? הרי רוב מוחלט של מוכרי הדירות הריקות מצהירים שהן נמצאות בדיור מלא. ויש לך מזל שלא הצהרת על כך, כי אנשי מס רכוש עשו לך מארב...

פלוני, שאיתו ניהלת מאבקים על עיקרי הדת, חיכה לסגור איתך חשבון... הוא מקורב לאחד מהבכירים במס רכוש, והם בישלו לך אמבוש... הם ידעו שאתה לא גר בדירה ושאתה רוצה למכור אותה. הם הלכו לבדוק את שעוני המים והחשמל ותיעדו שהדירה ריקה כבר שנים...

הם רק חיכו לטרף שיפול לידם... אתה בטח תשקר כמו כולם ויאללה יעלו אותך למנגל... אבל ברגע שהם גילו שאמרת את האמת... אתה את עצמך הצלת ואת פניהם כשוליי קדירה השחרת! אומר דוד המלך בתהילים (פה,יא): "חֶסֶד וְאֱמֶת נִפְגְּשׁוּ". מתי הם נפגשים? אומר רש"י: "שהיו ישראל דוברי אמת, ומן השמיים יפגוש בהם החסד". רוצה חסד? תקפיד על האמת! ('אפריון שלמה' גיליון 466)

זכות דברי התורה בעלון יעמוד:

בעיה זיווג הגון: עוז בן מרים, נועה בת יעל, קרן בת רחל, עדן שירה בת גילה, אלינה בת אירנה, מאי בת מאירה, מילנה בת סבינה, ספיר שמחה בת חנה.
לזרע בר קיימא: מורן בת רותי, לירז בת מרים.
לפרנסה בשפע: שגיא בן מרים, מורן בת רותי, לירון בן פנינה.
לרפואה שלמה: מרים בת ציפורה, שמואל בן דבורה, לרפואת כל הפצועים.
לעילוי נשמת: ציפורה בת מורוור ז"ל, בנימין בן סולי ז"ל, חביב בן סולי ז"ל, בתיה בת סולי ז"ל, גבריאל בן מורוור ז"ל, מיכאל בן מורוור ז"ל, רחמים בן מורוור ז"ל, יחזקאל בן יהודית ז"ל, דבורה בת טובה ז"ל, יוסף מיכאלשולי בן רפאל ז"ל, שרה רוסיקו מנשרוב בת תמרה ז"ל, לעילוי נשמת חיילנו והנרצחים ב 7 לאוקטובר.

קוראים וקוראות נכבדים, נפתח אצלנו בשכונה כולל אברכים, על מנת לסייע להחזיק אותם מי שרוצה לקנות ברכה בעלון, ולהחזיק תורה על הדרך, כל שם לברכה 250 ₪ למשך שנה. ניתן להעביר בביט למספר 054-6868199. מי שרוצה לתרום לכולל גם בלי קשר לברכה, מצורף לינק:

<https://paypage.takbull.co.il/212sh>